

KAŞ-KEKOVA
DENİZ YÖNETİM
PLANI İÇİN
İŞBİRLİĞİ
YAPIYORUZ

KAŞ-KEKOVA DENİZ KORUMA ALANI PROJE RAPORU

Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi Deniz Yönetim Planı ve Uygulaması Güney MedPAN
Türkiye Pilot Projesi, Ağustos 2012

©WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı), İstanbul, Türkiye

Bu proje, T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü,
WWF Türkiye ve WWF Akdeniz Program Ofisi işbirliğiyle yürütülmekte ve MedPAN, GEF, EU,
MAVA, UNEP/MAP, Garanti Bankası tarafından desteklenmektedir.

WWF-Türkiye

Büyük Postane Caddesi, No:19 Kat:5 Sirkeci/İstanbul
Telefon: 02125282030 Fax: 02125282040
www.wwf.org.tr info@wwf.org.tr

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının herhangi bir bölümü, WWF-Türkiye'nin izni olmadan yeniden
çoğaltılamaz ve bastırılamaz.

Hazırlayanlar:

Nilay Akça, Nilüfer Araç, Ayşe Oruç
WWF-Türkiye, İstanbul

Katkıda Bulunanlar:

Tuğba Uğur, Berivan Dural, Selin Devranoğlu

Proje Ekibi:

Umut Tural, Nilüfer Araç, Nilay Akça, Dr. Sedat Kalem, Ayşe Oruç (WWF-Türkiye) Arturo Lopez
Ornat (Danışman), Sezer Göktan (Danışman), Baki Yokeş (Bilim Danışmanı, Haliç Üniversitesi),
Volkan Demir (GIS Danışmanı, İstanbul Üniversitesi), Güner Ergün, Emrah Manap (T.C. Çevre ve
Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü),

Fotoğraflar:

Burak Karacık, Chato Osio, Hasan Yokeş, Tolga Ünsün, Turan Holland, Nilüfer Araç,
Naturablue Paragliding

Harita: Cem Güllüoğlu

Grafik Tasarım: Tasarımhane

Baskı: Ofset Yapımevi

ISBN: 978-605-86596-0-5

KAŞ-KEKOVA DENİZ KORUMA ALANI

Ülkemizin de kıyısında bulunduğu Akdeniz, geçmişten bugüne birçok uygarlığın gelip geçtiği ve yararlandığı denizlerin başında gelmiştir. Çevresindeki giderek yoğunlaşan yerleşim bölgeleri ve endüstrileşmeye paralel olarak; kirlenme, yoğun deniz trafiği, aşırı avlanma gibi baskılar gün geçtikçe artmaktadır. Bu baskılar nedeniyle çok sayıda canlı türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Hızla azalan bu türlerin birçoğu uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınmıştır.

Akdeniz Havzası'nın batısıyla kıyaslandığında nispeten bozulmamış durumda olan kıyılarımız, gerek barındırdığı çok sayıda ender tür, gerekse Süveyş Kanalı vasıtasıyla Akdeniz'e geçen İndo-Pasifik kökenli türler bakımından Akdeniz ekosistemi içerisinde büyük öneme sahiptir. Denizlerde oluşturulan koruma alanları, bütün olumsuz etkileri en aza indirgeyerek doğal yaşam alanlarını korumanın etkin bir yoludur.

DENİZ KORUMA ALANI NEDİR?

Deniz Koruma Alanı; özellikle biyolojik çeşitliliğin, kültürel değerler ile birlikte doğal değerlerin korunması için ayrılan, yasalar ve/veya diğer etkin mekanizmalar ile yönetilen deniz alanıdır.

Koruma Alanları, doğal kaynakların ve ekosistemlerin sağladığı hizmetlerin sürdürülmesi açısından önemlidir. Deniz Koruma Alanları deniz ve insan yaşamının sigortasıdır. Mevcut koruma alanlarının etkin ve iyi yönetimi ile yeni korunan alanların ilanı, ekosistemlerin, türlerin ve ekolojik süreçlerin korunması için yaşamsal öneme sahiptir.

Deniz Koruma Alanlarının yönetiminde karşılaşılan temel sorunlarından biri denetim ve uygulama için gerekli olan kaynağın yeterli olmamasıdır. Bunun üstesinden gelmenin en iyi yolu yöre halkının katılımıyla izleme, uygulama ve denetlemenin yerel olanaklarla gerçekleştirilmesidir. Bu uygulama hem iş olanaklarının artmasını hem de alanın daha iyi korunmasını sağlar.

Fotoğraf: ©Nilüfer Araç / WWF-Türkiye

Fotoğraf: ©Turan Holland / WWF-Türkiye

Deniz Koruma Alanlarına Neden İhtiyacımız var?

Kaş-Kekova Deniz Koruma Alanı'nın geleceği; balıkçılar, dalış kulüpleri ve tekne sahipleri ile şekillenirken; bu alan, yerelde oluşturulmuş güçlü denetleme mekanizması ile etkin yönetilen bir Deniz Koruma Alanı olacaktır.

Gelişen teknoloji, deniz ve çevresinin kullanım şeklini ve denizle iç içe olan sektörleri (balıkçılık, turizm, tarım) değiştirmiştir. Bu değişim denizel biyolojik çeşitliliği ciddi boyutlarda etkilemektedir. Balık stokları hızla düşmekte, kara kaynaklı kirleticilerle deniz ekosistemi yıkımı devam etmektedir. Deniz Koruma Alanları bu sorunların çözümüne katkı sağlayan, deniz kaynaklarının devamlılığına destek olan bir yönetim biçimidir. Deniz Koruma Alanları balıkçılık sektörü, yerel ekonomiler ve deniz ekosistemi için pek çok yarar sağlar:

- Biyolojik çeşitliliğin ve ekosistemlerin korunmasına yardımcı olur.
- Üreme, beslenme ve göç habitatlarının korunması yoluyla, küresel ve yerel balık popülasyonlarındaki azalmanın önüne geçilmesine katkı sağlar.
- Kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesine hizmet eder.
- Tüm bu değerlerin korunması ile sürdürülebilir balıkçılık ve turizm faaliyetlerinin olanaklarını artırır, yerel ekonomik kalkınmayı destekler.

Fotoğraf: © Burak Karacık / WWF Türkiye

Deniz Koruma Alanlarında Turizm

Deniz Koruma Alanları temiz deniz ve kıyı, zengin biyolojik çeşitlilik özellikleriyle turizm cazibe merkezlerinin oluşmasını destekleyen bir sistemdir. Koruma alanı aynı zamanda turizm sektöründe pek çok iş imkânı (koruma görevlisi, turist rehberliği) sağlar, alandaki lokanta, otel ve ulaşım hizmetlerine katkıda bulunur.

Fotoğraf: © Tolga Ünsün / WWF Türkiye

Dalış turizmi bugün pek çok ülkede önemli bir sektör haline gelmiştir. Sadece dalış kulüpleri için değil, yerelde hizmet sağlayan gıda, konaklama ve ulaşım sektörleri için de kazançlı bir turizm aktivitesidir. Avustralya'daki Büyük Bariyer Resifi Deniz Parkı veya İspanya'daki Medes Adası Deniz Koruma Alanı bu açıdan örnek teşkil eden yerlerdir. Medes Adası Deniz Koruma Alanı'nı her yıl 18.000 dalgıç ziyaret etmekte ve yerel ekonomiye yıllık yaklaşık 1,099,000 avro ekonomik gelir sağlamaktadır. Medes Adası Deniz Koruma Alanı yaklaşık çeyrek milyon avro'luk dalış vergisi ile de yerel ekonominin itici gücü durumundadır.

Deniz Koruma Alanlarında Balıkçılık

Deniz Koruma Alanlarında oluşturulan özel bölgelerde zamanla balık popülasyonlarında gelişme, değer ve çeşitlilik artışı gözlenir. Bunun sonucunda erişkin birey sayısı ile yavru balık sayısı artarak koruma alanı dışındaki rezervleri de zenginleştirir. Bölgedeki balık stoklarının geleceği sigortalanmış olur.

Her yıl 1.6 milyon dalgıç ve turist ağırlayan Avustralya'daki Büyük Bariyer Resifi Deniz Parkı'nda ise ikinci en önemli faaliyet balıkçılıktır. **Ticari balıkçılık yılda yaklaşık 359 milyon Avustralya Doları kazandırır.** Tüm ticari balıkçılar, hedef türler ve av araçlarına göre gerekli izinlere, sınırlı girişlere ve diğer düzenlemelere tabidirler. Amatör balıkçılar da, minimum ve maksimum boy limitleri, avlanma limiti ve diğer düzenlemelere uymak zorundadır. Küçük ölçekli yerel balıkçılık limitleri de ayrıca belirlenmiştir.

Fotoğraf: © Tolga Ünsün / WWF Türkiye

WWF-TÜRKİYE 2002 YILINDAN BU GÜNE LİKYA KIYILARINDA...

Güneybatı Antalya kıyılarında WWF Türkiye tarafından 2002 yılında başlatılan denizel biyolojik zenginlik çalışması kapsamında Patara Kumsalı ile Tekirova arasında kalan alan araştırılarak, yasalar ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde koruma altına alınmış denizel türlerin bölgedeki dağılımları belirlenmiştir. Sonuçlar, Kaş-Kekova arasında kalan kıyıların, **Uluslararası Dünya Doğay Koruma Birliği (IUCN)** kriterlerine

göre koruma altında olan türler açısından son derece zengin olduğunu göstermiştir.

Çalışma sonucunda, bölgeye en yakın koruma alanı olan Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırlarının, Kaş çevresindeki denizel biyolojik zenginlik açısından önemli alanları kapsayacak şekilde genişletilmesi Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'na önerilmiştir.

2002-2006 yılları arasında alanda yapılan çalışmaların sonuçları değerlendirilerek, Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin sınırları batıda Kaş İnceburun'a kadar olan kıyı şeridini ve bu bölge dâhilinde bulunan adaları da içine alacak şekilde genişletilmiştir. Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından, Bakanlar Kurulu kararı ile sınırları genişletilen bu bölgenin adı 2006 yılında **Kaş - Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi** olarak değiştirilmiştir (2006/11266 sayılı, 8/11/2006 tarihli resmi gazete).

Harita: © Cem Güllüoğlu / WWF-Türkiye

Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde yapılan biyolojik çeşitlilik çalışmalarında bugüne kadar dalış yapılarak yaklaşık 1.000 denizel tür kaydedilmiştir. Bu durum, bölgenin Dođu Akdeniz için yüksek biyolojik çeşitliliğe sahip olduğunun bir göstergesidir (Yokeş,2009).

Akdeniz foku ve deniz kaplumbağası gibi nesli tehlike altındaki türlerin bölgede yerleşik popülasyonları bulunmakta, koruma altında bir tür olan *Pinna nobilis* türü midyenin onbinlerce bireyden oluşan topluluklarına Kaş ve Kekova kıyılarının birçok yerinde rastlanmaktadır. (Yokeş,2007).

WWF-Türkiye, koruma altındaki türler bakımından zengin olması nedeniyle çalışmalarını Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'ne odaklamış ve koruma altındaki türlerin ekolojilerini daha detaylı araştırmıştır. Denizel biyolojik çeşitlilik izleme çalışmaları 2006, 2009, 2010 ve 2011 yıllarında da devam etmiştir. Aynı yöntemin kullanıldığı, her yıl aynı zamanda ve aynı ekiple gerçekleştirilen çalışmalar süresince **orfoz, lahoz, fangri gibi pek çok türün görülme sıklığının azaldığı tespit edilmiştir.** Popülasyonlarının 4 yıl gibi çok kısa bir sürede bu kadar azalmış olması bu türler üzerindeki baskının yoğunluğunu ortaya koymaktadır (Yokeş,2007).

KAŞ-KEKOVA'NIN DEĞERLERİ

Orfoz-Lahoz için zamanımız azalıyor

Besin piramidinin üst seviyelerinde yer alan **orfoz** ve **lahoz** türlerinin varlığı, denizel ekosistemin sağlığı hakkında bilgi verir. Bayrak türler arasında yer alan ve Dünya Koruma Birliği (IUCN) tarafından “nesli tehlike altında” olarak sınıflandırılan bu türler aynı zamanda ekonomik değere sahiptir.

Kayalık alanların besin zincirinde en üst avcı konumunda olan orfoz ve lahoz türleri büyük gövdeleri, uzun yaşam döngüleri ve üreme olgunluğuna geçişmeleri nedeniyle, tüm dünya denizlerinde risk altındadır.

ORFOZ VE LAHOZ TÜRLERİ TÜM DÜNYA DENİZLERİNDE RISK ALTINDA

Kaş-Kekova’da son yıllarda yapılan araştırmalar *orfoz* ve *lahoz* türlerinde önemli ölçüde azalma olduğunu gösteriyor. Tehdit altında olan bu türlerin, geniş dağılım göstermesi ve çok sayıda, dağılmaya müsait yavrular üretmesi yok olmalarını engelleyen özellikler gibi gözüke de aşırı ve kolay avlanma, doğal yaşam alanı kaybı gibi etkenler tür üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır.

Orfoz hakkında bilmedikleriniz...

Orfoz, deniz balıklarının sadece bazı familyalarında görülen çift eşeylilik (hermafroditizm) özelliğine sahip bir türdür.

Bir orfoz yavrusunun, **dişi olabilmesi için en az 5-8 yıl, erkek olabilmesi için ise 12-18 yıl yaşaması gerekir** (Djabali, 1993; Bertoncini vd., 2003; Allsop ve West, 2003). Bu nedenle bir orfoz popülasyonunda erkek sayısı, dişi bireylere kıyasla çok daha düşük orandadır.

ORFOZ TÜRÜ İÇİN POPÜLASYONUN DEVAMINI SAĞLAYABİLECEK DİŞİ/ERKEK ORANI 3.5/1'DİR (MARİNO VD., 2001).

WWF-Türkiye tarafından Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde yapılan araştırma sonuçlarına göre 2002 yılı ile 2006 yılı çalışmaları karşılaştırıldığında orfoz bireylerinin görülme sıklığı %40, sivriburun lahoz görülme sıklığı ise %10 azalmıştır (Yokeş,2007).

Bu kapsamda uluslararası sözleşmeler ve yasalarımız çerçevesinde koruma altına alınan orfoz ve lahoz türlerinin nesillerinin devam edebilmesi için popülasyonların yeterli yoğunlukta olması ve farklı boyutlarda bireyler içermesi gerekir. Günümüzde, sadece tür bazında getirilen koruma önlemleri yeterli değildir. Koruma altına alınan türlerin doğal yaşam alanlarının da korunması gerekir. Deniz Koruma Alanlarında yavru gelişimine uygun ortamların bulunması, bu bölgelerin koruma altına alınması popülasyonların devamlılığını sağlar. Sağlıklı bir popülasyonun varlığı Deniz Koruma Alanı'ndaki koruma uygulamalarının başarılı olduğunu gösterir.

Kaş'ta hiç fangri gördünüz mü?

Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) Kırmızı Listesi'nde tehdit altında olduğu belirtilen, ancak T.C. Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğinde adı geçmeyen fangri (*Pagrus pagrus*) türünün Kaş-Kekova Deniz Koruma Alanı'ndaki popülasyonu 2002'den bugüne %95 azalmıştır. Aynı zamanda fangri görülme sıklığı 15 bireyden 1 bireye düşmüştür (Yokeş,2007).

Bölgede endüstriyel veya tarımsal kirlilik baskısı bulunmadığı gibi Antalya'nın diğer kıyılarında görüldüğü kadar yoğun bir turizm yapılaşması da yoktur. Bu durum, balık popülasyonlarında görülen bu azalmanın, yasadışı av baskısı ve/veya ekosistemdeki yapısal değişikliklerden kaynaklandığını göstermektedir.

%95
KAŞ'TAKİ FANGRI
POPÜLASYONUNUN
2002'DEN BERİ
AZALMA ORANI

Fotoğraf: ©Hasan Yokeş / WWF-Türkiye

Koruma altındaki türlerin mevcut popülasyonlarının artması ya da en azından sayılarının sabit tutulabilmesi için bölgeye özgü bir koruma stratejisinin tüm paydaşlarla birlikte geliştirilmesi ve uygulanması çok önemlidir

Denizlerimizin ormanları: Deniz çayırları

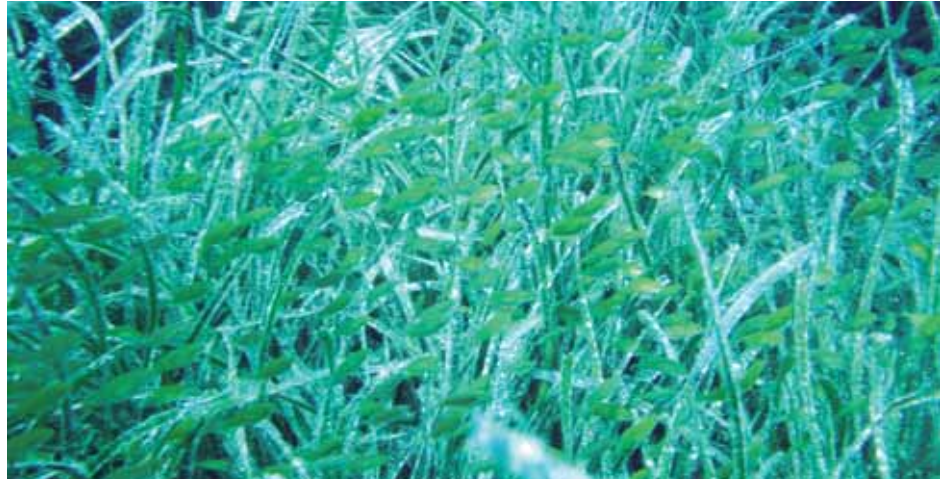
Denizel ekosistemler için oksijen kaynağı olan deniz çayırları, otçul canlılar için de önemli bir besin kaynağıdır. Zemin üzerinde oluşturduğu sık örtü, birçok canlı türünün larva dönemlerini geçirdikleri güvenli bir ortamın oluşmasını sağlar. Korunaklı ortamlarda yetişen deniz çayırları açık deniz şartlarında bulunan topluluklardan daha fazla tür zenginliği içerir.

**DENİZ ÇAYIRLARI
BİRÇOK CANLININ
ÜREME ALANIDIR**

Fotoğraf : © Hasan Yokeş / WWF-Türkiye

Akdeniz Havzası'nda 0-40 metre derinlikler arasında 2,5-5 milyon hektarlık bir alana yayılmış olduğu tahmin edilen *Posidonia oceanica* en fazla oksijen üretkenliğine sahip olan deniz çayıryından biridir. Ancak çok yavaş büyüyen ve 30 yıl kadar yaşayabilen bu bitki türü tekne demirleme, çevre kirliliği ve kıyı yapısının değiştirilmesi gibi insan etkinlikleri nedeniyle gün geçtikçe azalıyor. Bu nedenle deniz çayıryı Bern Sözleşmesi kapsamında tüm Akdeniz genelinde koruma altına alınmıştır.

Fotoğraf : © Burak Karacık / WWF Türkiye

Fotoğraf: ©Naturablue Paragliding

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İÇİN: KAŞ-KEKOVA DENİZ KORUMA ALANI

Türkiye'nin denizel biyolojik çeşitliliği açısından en zengin bölgelerinden biri olan Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının sağlanması, alanın geleceğinin güvence altına alınması açısından çok önemlidir.

WWF Akdeniz Program Ofisi'nin koordinasyonunda yürütülen **Güney MedPAN Projesi** ile deniz ve kıyı biyolojik çeşitliliğinin korunması ve Akdeniz'deki deniz koruma alanlarının geliştirilmesi amaçlanıyor. Bu çerçevede beş ülkede (Cezayir, Tunus, Libya, Türkiye, Hırvatistan) pilot çalışmalar yürütülüyor.

Tunus, Libya, Türkiye, Hırvatistan) pilot çalışmalar yürütülüyor.

Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi, Deniz Koruma Alanı Yönetim Planı ve Uygulaması Güney MedPan kapsamındaki pilot çalışmalardan biridir. Proje, WWF-Türkiye tarafından WWF Akdeniz Program Ofisi ve Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı işbirliğiyle 2009-2012 yılları arasında yürütülmektedir. Bölgedeki doğal deniz ekosistemlerinin, arkeolojik ve kültürel alanların korunması için yerel ve ulusal ölçekte karar verici kurumlara temel prensipler aktarılırken, bölge halkı için ekolojik ve ekonomik bakımdan yaşanabilir bir geleceğin oluşturulması gözetiliyor. Bu bağlamda, önemli araçlardan biri olan "**Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi Denizel Yönetim Planı**" WWF-Türkiye tarafından hazırlanıyor.

2009-2011 Biyolojik Çeşitlilik Araştırması WWF-Türkiye tarafından gerçekleştirildi. Sosyo-Ekonomik Yapı Araştırması ve Ölüdeniz (Kekova) Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi ise Mülga ÖÇKKB tarafından yapıldı.

Bu hazırlık sürecinde gerçekleştirilen çalışmaların bazıları*;

- Yerel ve ulusal düzeyde 'Deniz Koruma Alanı' eğitim çalışmaları gerçekleştirildi.
- Yerel ve ulusal düzeyde 40'a yakın toplantı düzenlenerek tüm paydaşların görüşleri alındı.
- Yerel paydaşlar ile Bonifacio (Fransa) Deniz Koruma Alanı' na bilgi ve deneyim paylaşımı amaçlayan bir ziyaret gerçekleştirildi.
- Kaş Sahil Güvenlik Bot Komutanlığı'nın organize ettiği "Akdeniz'de Başka Kaş Yok" etkinliğinde, yerel sivil toplum kuruluşlarının desteğiyle farkındalık oluşturma çalışmaları gerçekleştirildi.
- Deniz çayırlarının korunmasını amaçlayan şamandıra sistemi hakkında araştırma yapılarak bölgede 160 adet şamandıraya ihtiyaç olduğu saptandı. Daha sonra, tekneler tarafından yoğun kullanılan 5 noktaya şamandıralar yerleştirilerek, sistemin önemini ve işlevini göstermek adına örnek bir çalışma yapıldı.

Her geçen gün dünyanın farklı yerlerinde daha fazla benimsenen Deniz Koruma Alanları, doğaya kendini yenileme fırsatı veriyor. Ancak başarıya ulaşmanın yolu; ilan ve yönetim sürecinde izlenecek katılımcı yaklaşımdan geçiyor.

2012 yılı sonrası tüm paydaşlarla beraber uygulanacak Deniz Koruma Alanı Yönetim Planı sayesinde Kaş-Kekova Deniz Koruma Alanı'nın, Akdeniz'in denizel biyolojik çeşitliliğini devam etmesine katkı sağlayan önemli alanlardan biri olması hedefleniyor.

KAYNAKÇA

Djabali, F., Mehailia, A., Koudil, M., Brahmi, B., 1993. Empirical equations for the estimation of natural mortality in Mediterranean teleosts. *Naga, ICLARM Q.* Vol. 16(1): 35-37.

Marino, G., Azzurro, E., Massari, A., Finoia, M.G., Mandich., A., 2001. Reproduction in the dusky grouper from the southern Mediterranean. *Journal of Fish Biology*, 58(4): 909-927.

Yokeş, M.B. 2007. WWF-Türkiye, Kaş (Antalya) Kıyılarında Lahoz (Epinephelinae) ve Fangri (*Pagrus pagrus*) Türleri Habitat Araştırması Sonuç Raporu, İstanbul, 113 sayfa.

Yokeş, M.B. 2009. WWF-Türkiye, Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi Deniz Yönetim Planı ve Uygulaması Projesi Denizel Biyolojik Çeşitlilik Araştırması Raporu, İstanbul, 213 sayfa.

KAŞ-KEKOVA DENİZ KORUMA ALANI

100%
RECYCLED

1.000

Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Alanı'nda gerçekleştirilen biyolojik çeşitlilik çalışmasında bugüne kadar dalış yapılarak kaydedilen yaklaşık denizel tür sayısı

%95

Fangrinin son 10 yılda alanda görülme sıklığındaki azalma oranı

%40

2002-2006 arası orfozların görülme sıklığındaki azalma oranı

160

Kaş-Kekova deniz altı yaşamını koruyabilmek için ihtiyaç olan şamandıra sayısı

DENİZ KORUMA ALANI

Biyolojik çeşitliliği korurken, yerelde alternatif geçim kaynakları sunan ve sorumlu deniz turizmini geliştiren en iyi araçlarından biridir.

Burada olmamızın nedeni
WWF-Türkiye'nin misyonu; doğal çevrenin bozulmasının durdurulması ve insanların doğayla uyum içinde yaşadığı bir gelecek kurulmasıdır. Bunun için WWF-Türkiye, biyolojik çeşitliliği korur, yenilenebilir doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını destekler, kirlilik ve aşırı tüketimin azaltılmasını sağlamaya çalışır.

www.wwf.org.tr